

Перелік законодавчих та нормативно-правових актів, інших документів та регулювань в сферах:

● **інклюзії та безбар'єрності**

№ з/п	Регулюючі документи різного рівня:
1	<u>Конституція України</u> Стаття 53. Кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам.
2	<u>Конвенція про права дитини</u> (ст.23, ст. 28) Конвенцію ратифіковано Постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91
3	<u>Конвенція про права осіб з інвалідністю</u> 77 Конвенцію ратифіковано Законом № 1767-VI від 16.12.2009
4	<u>Стратегія Ради Європи до 2023 року</u>
5	<u>Закон України від 05.09. 2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» (ст. 19,20).</u>
6	Закон України Про дошкільну освіту (ст. 9) від 11 липня 2001 року № 2628-III
7	Закон України Про загальну середню освіту (ст. 6, ст.161) від 13 травня 1999 року № 651-XIV
8	<u>Закон України від 05.06.2014р. №1324-VII «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання».</u>
9	<u>Закон України від 23.05.2017р. № 2053-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг».</u>
10	Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» від 28.09.2017, підстава -2145-VIII
11	Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII
12	Подати заявку на відвідування інклюзивно-ресурсного центру та отримати запрошення на консультацію можна онлайн за допомогою <u>порталу</u> . Портал допоможе батькам реалізувати права дітей з ООП на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, а також позиціонує роботу щодо інклюзії та система автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ). Зокрема, подати заяву до

	інклюзивно-ресурсного центру, отримати запрошення на проходження комплексного оцінювання та ін. На порталі розміщено інструктивно-методичні матеріали для батьків та для закладів освіти, а також інформацію про підключені ІРЦ в областях України. Використовується форма «історія дитини» відповідно Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.07.2014 № 527 (Інструкція по заповненню форми).
13	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15 серпня 2011 р. № 872
14	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» від 12 липня 2017 р. № 545
15	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Державної цільової програми “Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів” на період до 2020 року» від 18 серпня 2017 р. № 612
16	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» від 14 лютого 2017 р. № 88
17	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, їх переліку» від 5 квітня 2012 р. № 321
18	<u>Постанова КМУ від 18.07.2012 р. № 635 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 і від 14 червня 2000 р. № 963».</u>
19	<u>. Постанова КМУ від 08.07.2015 р. № 479 «Про внесення змін у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298».</u>
20	<u>Постанова КМУ від 29.07.2015р. №531 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 і від 14 червня 2000 р. № 963».</u>
21	<u>Постанова КМУ від 29.07.2015р. №530 «Про внесення змін до Положення про дошкільний навчальний заклад».</u>
22	<u>Постанова КМУ від 09.08.2017 р. № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».</u>
23	<u>Постанова КМУ від 15.11.2017р. № 863 “Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами”.</u>
24	<u>Постанова КМУ від 14.02.2018 р. №72 “Про внесення змін у додаток до постанови КМУ від 25 серпня 2004р. №1096”.</u>
25	<u>Постанова КМУ від 21.02.2018р. №88 “Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році”.</u>

26	<u>Постанова КМУ від 22.08.2018р. №617 «Деякі питання створення ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти та інклюзивно-ресурсних центрів».</u>
27	<u>Постанова КМУ від 22.08.2018 р. № 615 «Про затвердження Порядку використання у 2018 році коштів, передбачених у державному бюджеті на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».</u>
28	Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 № 221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр»
29	Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08. 2019 р. № 779 «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти»
30	Розпорядження КМУ «Про затвердження Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року» від 7 квітня 2021 р. № 285-р
31	Розпорядження КМУ «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу» від 9 серпня 2017 р. № 526-р
32	Розпорядження КМУ «Деякі питання створення системи надання послуги раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя» від 22 травня 2019 р. № 350-р
33	Розпорядження КМУ «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» від 14.04.2021 № 366-р»
34	<u>Наказ МОН України від 01.10.2010р. № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання».</u>
35	<u>Наказ МОН України від 06.12.2010р. № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів».</u>
36	<u>Наказ Держспоживстандарт від 28.07.2010р. № 327 (доповнено Класифікатор професій посадою асистента вчителя інклюзивного навчання).</u>
37	<u>Наказ МОН та МОЗ України від 06.02.2015р. №104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах».</u>
38	<u>Наказ МОН України від 31.12.2015р. № 1436 «Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі».</u>
39	<u>Наказ МОН України від 20.05.2016р. № 544 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2010 року № 1055».</u>
40	<u>Наказ МОН України від 26.09.2016 р. №1148 «Про надання грифів Міністерства освіти і науки України навчальній літературі для дітей з особливими освітніми потребами».</u>

41	<u>Наказ МОН України від 04.04.2017 р. № 527 “Про видання навчальної літератури для дітей з особливими освітніми потребами у 2017 році”.</u>
42	<u>Наказ МОН України від 01.02.2018 р. № 90 “Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 грудня 2010 року № 1205”.</u>
43	<u>Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.05. 2018 р. №447 «Про затвердження Примірного переліку обладнання для оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсного центру».</u>
44	<u>Наказ МОН України від 16.08. 2018 р. № 917 «Про внесення змін у додатки до наказу МОН України від 26.07. 2018р. №814».</u>
45	<u>Наказ МОН України від 26.07.2018р. №816 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями».</u>
46	<u>Наказ МОН України від 25.06.2018р. №693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».</u>
47	<u>Наказ МОН України від 12.06.2018р. № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».</u>
48	<u>Наказ МОН України від 26.07.2018р. №815 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627".</u>
49	<u>Наказ МОН України від 26.07.2018 р. №813 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами".</u>
50	<u>Наказ МОН України від 21.06.2018 р. №668 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».</u>
51	<u>Наказ МОН України №977 від 06.09.18р. "Деякі питання комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами"</u>
52	<u>Наказ МОН України №1069 від 05.08.19р. "Про затвердження форми звітності з питань діяльності інклюзивно-ресурсних центрів та інструкції щодо її заповнення"</u>
53	<u>Наказ МОН України від 18.10.2019 № 1310 “Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників для роботи в умовах інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти відповідного до вимог Концепції “Нова українська школа”</u>
54	<u>Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» від 08.06.2018 № 609</u>
55	<u>Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти» від 23.04.2018 № 414</u>

56	Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України щодо посадових обов'язків асистента вчителя № 1/9-675 від 25.09.2012. Документ містить кваліфікаційну характеристику асистента вчителя: роз'яснює його посадові обов'язки та наводить вимоги до знань і умінь. Щодо введення посади вихователя (асистента вчителя) у загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним навчанням
57	Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/9-694 від 28.09.2012 Документ містить роз'яснення щодо введення додаткової посади вихователя (асистента вчителя) для роботи з учнями з особливими освітніми потребами, зокрема щодо розрахунку ставки на клас, порядку розробки і затвердження посадових обов'язків вихователя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним навчанням, умов та розміру оплати праці вихователів загальноосвітніх навчальних закладів та інших важливих питань.
58	Листи МОН, що визначають особливості застосування окремих методик роботи із учнями з ООП у закладах середньої освіти, а також засади організації освітнього процесу в спеціальних закладах освіти. Україна.
59	Лист МОНмолодьспорту України від 18.05.2012р. №1/9-384 «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».
60	Лист МОН №1/9-245 від 02.04.2012 "Про одержання документа про освіту учнями з ООП загальноосвітніх навчальних закладів"
61	Лист МОНмолодьспорту України від 02.01.13 №1/9-1 «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання».
62	Лист МОНмолодьспорту України від 26.07.12 №1/9-529 «Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання».
63	Лист МОНмолодьспорту України від 25.09.12 № 1/9-675 «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя».
64	Лист МОН України від 08.08.13р. №1/9-539 «Про організаційно-методичні засади забезпечення права на освіту дітям з особливими освітніми потребами».
65	Лист МОН України від 13.08.2014 р. №1/9-413 «Про організацію навчально-виховного процесу учнів з розумовою відсталістю та затримкою психічного розвитку».
66	Лист МОН України від 13.08.2014 р. №1/9-414 «Про забезпечення безперешкодного доступу до навчальних закладів»
67	Лист МОН України від 12.10.15р. № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах».
68	Лист МОН України від 09.06.2016р. №1/9-293 «Про доступність дітей з особливими потребами до опорних навчальних закладів».
69	Лист МОН України від 29.11.2017 р. № 1/9-639 «Щодо Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».

70	<u>Лист-роз'яснення МОН України від 05.02.2018р. №2.5.-281 “Роз'яснення щодо тривалості уроків в інклюзивних класах та функціональних обов'язків асистента учителя.</u>
71	<u>Лист Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України від 05.02.2018 №2.5-281 “Про надання роз'яснення стосовно тривалості уроків в інклюзивних класах, функціональних обов'язків асистента вчителя”.</u>
72	<u>Лист МОН України від 06.08.2018 №1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах освіти в 2018/2019 навчальному році».</u>
73	<u>Лист МОНУ від 26.06.2019 №1/9-409 «Щодо організації інклюзивного навчання у закладах освіти у 2019/2020 н.р.»</u>
74	<u>Лист МОН № 1/9-425 від 05.07.19 року «Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в спеціальних закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році»</u>
75	<u>Лист МОН України № 1/9-498 від 05.08.2019 р. «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н. р.»</u>
76	<u>Лист МОН України від 10.07.2019 №1/9-436 “Про методичні рекомендації з питань організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти в 2019-2020 навчальному році”</u>
77	<u>Лист МОН від 08.10.2019 № 1/11-8875 "Потенційним авторам щодо підготовки підручників і посібників для осіб з особливими освітніми проблемами і посібників для педагогічних працівників"</u>
78	<u>Лист МОН № 1/9-302 від 04.06.20 року «Щодо надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами закладами освіти в літній період»</u>
79	<u>Лист МОН від 16.06.2020 № 1/9-328 “Щодо методичних рекомендацій з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини”</u>
80	<u>Лист МОН №1/9-421 від 05.08.2020 "Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в спеціальних закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 н.р."</u>
81	<u>Додаток до Листа МОН №1/9-421 від 05.08.2020 "Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в спеціальних закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 н.р."</u>
82	<u>Лист МОН № 1/23180-21 від 30.12.2021 "Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах"</u>
83	<u>Лист МОН № 1/23101-21 від 29.12.2021 "Про методичні рекомендації для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти щодо встановлення категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів) та визначення рівня підтримки в освітньому процесі"</u>

84	<u>Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти (2021)</u>
85	<u>Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі (2021)</u>
86	Інклюзивність будівель споруд. Основні положення. <u>ДБН В 2.2.-40: 2018. Офіційне видання.</u>
87	<u>Навчально-методичний посібник, рекомендований Міністерством освіти і науки України (Наказ № 802 від 24.07.2018 р.), розкриває організаційні аспекти утворення та діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, містить інформацію про кадрове забезпечення, документацію і вимоги до оснащення кабінетів ІРЦ, а також загальні рекомендації щодо навчання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами.</u>
88	Деякі поради та посібники , Урядовий портал, <u>розділ «Інклюзивна політика»</u>

- **гендерних підходів та забезпечення рівних прав жінок та чоловіків**

№з/п	Регулюючі документи різного рівня:
1	<u>Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018-2023 роки</u>
2	Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» №2866-IV від 8 вересня 2005 року - закон, який забезпечує реалізацію принципів гендерної рівності у всіх сферах життя
3	Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 2014 №1678
4	Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 року №889-VIII
5	Кодекс законів про працю України – в частині визначення у колективному договорі положень, що забезпечують рівні права та можливості жінок і чоловіків (ст. 13). Кодекс законів про працю України - кодекс, який гарантує рівні права чоловіків та жінок у сфері праці та забороняє дискримінацію на ґрунті гендеру
6	Закон України "Про об'єднання громадян" від 16.06.1992 № 2460-XII – щодо встановлення додаткових прав об'єднань громадян з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (ст. 20)
7	Закон України "Про колективні договори і угоди" 1 липня 1993 року № 3356-XII – щодо визначення у колективному договорі і угоді положень, що забезпечують рівні права та можливості жінок і чоловіків (ст. 7,8)
8	Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР – щодо здійснення

	Уповноваженим контролю за дотриманням рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; висвітлення у щорічній доповіді Уповноваженого аналогічних питань (ст. 13, 18).
9	Закон України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" від 7 грудня 2017 року <u>№ 2229-VIII</u> - закон, який встановлює механізми запобігання та протидії домашньому насильству на ґрунті гендеру та захисту жертв цього насильства
10	Кримінальний кодекс України - кодекс, який передбачає кримінальну відповідальність за дискримінацію на ґрунті гендеру та насильство на ґрунті гендеру
11	Закон України "Про освіту" від 5 вересня 2017 року <u>№ 2145-VIII</u> - закон, який забезпечує реалізацію принципів гендерної рівності у сфері освіти
12	Закон України "Про охорону дитинства" від 26 січня 2004 року <u>№2402-14</u> - закон, який забезпечує захист прав жінок на роботі під час вагітності, пологів та годування дитини грудьми.
13	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків піз час проходження військової служби у Збройних силах України та інших військових формуваннях» від 6.09.2018 року <u>№ 2523-VIII</u>
14	Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про рекламу" щодо протидії дискримінації за ознакою статі» від 10 вересня 2021 року <u>№ 1750-IX</u>
15	Указ Президента від 30 вересня 2019 року <u>№ 722/2019</u> «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» <u>Ціль 5 Гендерна рівність. Україна.</u>
16	Указ Президент «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 26 липня 2005 року <u>N 1135/2005</u>
17	Указ Президента «Національну стратегію у сфері прав людини» від 24.03.2021 <u>№119/2021</u>
18	Указ Президента « Про день батька» від18.05.2019 <u>№274/2019</u>
19	Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2006 року <u>№ 504</u> "Про проведення гендерно-правової експертизи"
20	Постанова КМУ «Питання проведення гендерно-парвової експертизи» від 28 листопада 2018 року <u>№997-п</u>
21	Постанова КМУ «Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» від 22.08.2018 <u>№655-п</u>
22	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству за ознакою статі» від 22.08.2018 <u>№658-п</u>
23	Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких постанов КМУ» від 23.01.2019 <u>№43-п</u> (щодо притулку та соціально психологічної реабілітації дітей)

24	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі « від 20.03.2019 №234-п
25	Постанова КМУ «Про внесення змін до постанови КМУ від 17.07.2003 р. №1087 «Положення про військовий ліцей» від 15.05.2019 року №486
26	Постанова КМУ «Деякі питання забезпечення прав та можливостей жінок і чоловіків» від 9.10.2020 №930; Типове положення про відповідальний підрозділ з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків; Типове положення про радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.
27	Постанова КМУ від 05.08.2022 р. № 863 «Про затвердження Порядку сплати рекламодавцями до державного бюджету штрафів за порушення вимог Закону України “Про рекламу” щодо реклами послуг із працевлаштування»
28	Міністерством юстиції на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2006 року № 504 "Про проведення гендерно-правової експертизи" розроблено <u>наказ від 12.05.2006 року № 42/5 "Деякі питання проведення гендерно-правової експертизи"</u> , яким затверджена Інструкція з проведення гендерно-правової експертизи. Наказом передбачено механізми проведення гендерної-правової експертизи чинного законодавства та проектів нормативно-правових актів з метою встановлення їх відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та встановлено, що гендерно-правовій експертизі з 1 червня 2006 року підлягають проекти нормативно-правових актів, а з 1 січня 2007 року –чинне законодавство України. Гендерно-правова експертиза актів законодавства проводиться згідно із щорічним планом, що затверджується координатором з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків (заступником Міністра юстиції). План проведення гендерно-правової експертизи актів законодавства на відповідний рік формується на підставі пропозицій, що надійшли до Міністерства юстиції протягом року, що йому передував, від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадян та затверджується до 31 грудня кожного року. У разі встановлення невідповідності нормативно-правового акта принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків Міністерство юстиції готує висновок гендерної-правової експертизи акта законодавства, який надсилає до органу, що прийняв такий нормативно-правовий акт. Копія такого висновку також надсилається до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, тобто до Міністерства України у справах сім’ї, молоді та спорту.

29	Розпорядження КМУ від 20.12.2022 № 1163-р «Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації»
30	Розпорядження КМУ від 20.12.2022 № 273-2018-п «Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022-2024 роки»
31	Розпорядження КМУ від 5.09.2018 №634-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок на період до 2021 року»
32	Розпорядження КМУ від 10.10.2018 №728-р «Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року»
33	Розпорядження КМУ від 24.02.2016 № 113-р «ро затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2020 року» зі змінами, внесеними згідно Розпорядження КМУ від 05.09.2018 №637-р. Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” ухвалена Радою Безпеки ООН 31 жовтня 2000 р., та резолюції Ради Безпеки ООН 1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122, 2242, 2467, 2493, які разом формують порядок денний “Жінки, мир, безпека”
34	Розпорядження КМУ від 10.10.2018 №728-218р «Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року»
35	Підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено 17 Цілей сталого розвитку. Вересень 2015 року у Нью-Йорку , Саміт ООН зі сталого розвитку. Національна доповідь схвалена 24.05.2017 Міжвідомчою робочою групою високого рівня для організації процесу імплементації Цілей Сталого Розвитку для України під головуванням Першого віце-прем’єр міністре України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Степана Кубіва та Координатора системи ООН в Україні, Координатора з гуманітарних питань в Україні та Постійного представника Програми розвитку ООН в Україні Ніла Вокера
36	Розпорядження КМУ від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»
37	Розпорядження КМУ від 2.12.202 №1517-р «Питання збору даних для моніторингу гендерної рівності»

38	Розпорядження КМУ від 8.10.2020 № 1544-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2025 року»
	Відомчі накази:
	Міністерство соціальної політики
39.1	Наказ Міністерства соціальної політики України від 06.09.2010 №3036 «Про Експертну раду з питань розгляду звернень за фактами дискримінації за ознакою статі» <u>Посібник</u> «Застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі»
40.2	Наказ Міністерства соціальної політики України від 29.10.202 №56 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо внесення до колективних договорів та угод положень, спрямованих на забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у трудових відносинах»
41.3	Наказ Міністерства соціальної політики України від 07.02.2020 №86 «Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів»
42.4	Наказ Міністерства соціальної політики України від 14.04.2020 №257 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання гендерного впливу галузевих реформ»
43.5	Наказ Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 №1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників»
44.6	Наказ Міністерства соціальної політики України від 11.12.2018 №1852 «Про утворення Державної установи «Кол-центр Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей»
	Міністерство оборони України
45.1	Наказ Міністерства оборони від 12.03.2018 №111 «Про внесення змін до наказу Міністерства оборони України від 27.05.2014 №337»
46.2	Наказ Міністерства оборони від 23.01.2017 №43 «Про затвердження змін до Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу, Переліку військових посад осіб офіцерського складу, які можуть бути заміщені військовослужбовцями-жінками, Переліку військово-облікових спеціальностей, за якими може бути присвоєно первинне військове звання молодшого лейтенанта запасу»
47.3	Наказ Міністерства оборони від 23.08.2018 №433 «Про затвердження Зміни до Тимчасового переліку штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу з урахуванням тих, на які дозволяється призначати військовослужбовців-жінок, та відповідних їм військових звань і тарифних розрядів посад»
48.4	Наказ Міністерства оборони від 07.09.2020 №317 «Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців»

49.5	Наказ Міністерства оборони від 08.10.2019 №519 «Про затвердження змін до переліку професійних назв робіт працівників Збройних Сил України», зареєстрований у Мін'юсті 16.10.2019 за №1116/34087 (доповнено Перелік професійних назв робіт працівників ЗСУ назвою робіт «радник з гендерних питань»)
	Система Міністерства внутрішніх справ України
50.1	Спільний наказ Міністерства соціальної політики та Міністерства внутрішніх справ «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02.04.2019 за №333/33304 від 13.03.2019 №369/180
51.2	Наказ Міністерства внутрішніх справ від 04.05.2018 №118 «Про затвердження Змін до Положення про комісію з розгляду питань стосовно списання майна територіальних органів МВС, що ліквідуються, територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, підприємств, установ, закладів, що належать до сфери управління МВС, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.05.2018 за №576/32028»
52.3	Наказ Командувача національної гвардії від 27.12.2017 №911 «Про затвердження Інструкції про заходи контролю за зверненнями громадян, яка містить інформацію щодо дискримінації за ознакою статі сексуальних домагань у національній гвардії України»
53.4	Наказ Міністерства внутрішніх справ від 01.08.2018 №654 «Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника»
54.5	Наказ Міністерства внутрішніх справ від 10.06.2019 №473 «Про затвердження Порядку добору та прийняття громадян України на військову службу за контрактом у Державній прикордонній службі України», зареєстрований в Мінюсті від 04.07.2019 за №734/33705 (передбачає дотримання принципу рівних прав і можливостей жінок і чоловіків шляхом забезпечення рівного ставлення та рівних кар'єрних можливостей)
55.6	Розпорядження Головного управління Національної гвардії України від 19.07.2019 №27/22/4-5302 (визначено, що під час попереднього планування залученого особового складу (незалежно від статі) та направлення його до службово-бойових (бойових) завдань в районі проведення Операції об'єднаних сил повинні обов'язково враховувати військово-облікову спеціальність та не застосовувати розпорядження Головного управління Національної гвардії України від 21.02.2017 №27/6-996, від 12.05.2017 №27/21/3-52906, від 12.06.2017 №27/21/3-36693
56.7	Розпорядження Головного управління Національної гвардії України від 22.05.2019 №27/22/4-3789 (визначено, що під час організації прийняття рішення командирами підрозділів складу виконання

	завдань та під час прийняття рішення командирами підрозділів га організацію виконання службово-бойових завдань з конвоювання врахувати наявність підсудних (засуджених) жінок та обов'язкового призначення до складу варт військовослужбовців-жінок)
57.8	Наказ командувача Національної гвардії України «План заходів з гендерної інтеграції Національної гвардії України на період до 2021 року» від 17.12.2018 №789
58.9	Внесено зміни до Положення з організації перевірки фізичної підготовленості кандидатів д вступу на службу в національну поліцію України, затвердженого наказом МВС від 09.02.2016 №90, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 29.02.2016 за №306/28436
	Міністерство освіти
59.1	Наказ Міністерства освіти і науки від 22.05.2018 №509 «Положення про психологічну службу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31.07.2018 №885/32337
60.2	Наказ Міністерства освіти і науки від 01.10.2018 №1047 «Методичні рекомендації щодо виявлення , реагування та випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами»
	Міністерство охорони здоров'я
61.1	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 01.02.2019 №278 «Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги»
62.2	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 13.10.2017 №1254 «Про визначення таким, що втратив чинність , наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 №256», зареєстрований в Мінюсті від 14.12.2017 за №1508/31376
	Міністерство фінансів України
63.1	Наказ Міністерства фінансів від 02.017.2019 №11 «Методичні рекомендації щодо впровадження застосування гендерного підходу в бюджетному процесі»
	Міністерство юстиції України
64.1	Наказ Міністерства юстиції від 28.11.2018 №3719/5 «Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення гендерно-правової експертизи актів законодавства та проектів нормативно-правових актів, визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства юстиції України від 12 травня 2006 року № 42/5»
65.2	Наказ Координаційного центру надання безоплатної правової допомоги від 22.11.2018 №95 Міністерства юстиції України затверджено гендерну стратегі/ системи надання безоплатної правової допомоги «Рівні партнери»

66.3	Наказ Координаційного центру надання безоплатної правової допомоги від 12.03.2019 №33 Міністерства юстиції України «методичні рекомендації щодо ідентифікації випадків гендерної дискримінації та механізм надання правової допомоги
	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
67	Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 №1574 «Про затвердження Зміни № 9 до національного класифікатора ДК 003:2010»
	Гендерний компонент інтегровано до:
69.1	<u>Національної стратегії у сфері прав людини (з 2015 року, у теперішній час діє на період з 2021-2023 роки)</u>
70.2	<u>Стратегії подолання бідності та її Плану до 2020 року. На 2021-2023 було затверджено Стратегія людського розвитку та її план дій до 2023 року.</u>
71.3	<u>Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та План заходів на 2022-2025 роки (існувала з 2017 по 2020 роки, та потім з 2022 по 2025)</u>
72.4	<u>Стратегії розвитку малого та середнього підприємництва на період до 2020 року (існує з 2017 року) та її документу, що фактично виконує функцію плану заходів - КОНЦЕПЦІЯ Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки</u>
73.5	<u>Плану заходів х реалізації Концепції державної системи професійної орієнтації населення від 2020 року (існує з 2018 року)</u>
74.6	<u>Національної стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року (існують з 2018 року)</u>
75.7	<u>Стратегії державної політики х питань здорового та активного довголіття населення на період до 2022 року (існує з 2018 року)</u>
76.8	<u>Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2024 року (існує з 2018 року) та План заходів з її реалізації до 2024 року</u>
77.9	<u>Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України (діє з 2017 року)</u>
78.10	<u>Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року</u>
79.11	<u>Стратегії комунікацій у сфері європейської інтеграції на період до 2026 року (існує з 2017 року)</u>
80.12	<u>Регламенту КМУ (постанови КМ №45 від 23.01.2019, №56 від 30.01.2019)</u>
81.13	<u>Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби (постанова №462, 2019)</u>

82.14	<u>Положення по систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій та депутатів місцевих рад (постанова КМУ №106, 2019)</u>
84.15	<u>Плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих адміністрацій, її перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад (розпорядження КМУ №342, 2018)</u>
85.16	<u>Положення про проходження служби співробітниками Служби судової охорони (рішення Вищої ради правосуддя №1052/0/15-19, 2019)</u>
86.17	<u>Українського правопису (постанова КМУ №437 від 22.05.2019)</u>
87.18	<u>Постанови КМУ від 27.03.2019 №256 «Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетами на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад» (спрямування субвенції на фінансування проектів згідно з планом соціально-економічного розвитку ОТГ здійснюється з урахуванням рівних пар і можливостей жінок і чоловіків)</u>
88.19	<u>Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки від 14.05.2019 (передбачає внесення змін до законодавства в частині проведення гендерних аудитів)</u>
89.20	<u>Виборчого кодексу (19.12.2019)</u>

- **щодо роботи з конфліктами та щодо їх раннього виявлення, попередження**

№з/п	Регулюючі документи різного рівня:
1	Статут ООН
2	Загальна Декларація прав людини 10 грудня 1948 текст
3	Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 тут
4	Міжнародний пакт про громадські і політичні права тут
5	Європейська Конвенція з прав людини і основоположних свобод ЄКПЛ
6	Протокол 12 до Конвенції
7	Резолюція Економічної і Соціальної Ради ООН від 24.07.2002 р. «Основні принципи застосування програм відновного правосуддя в кримінальних справах»
8	Рекомендація CM/REC (2018) 8 Комітету Міністрів Державам-членам щодо відновного правосуддя у кримінальних справах

9	Рекомендація N R (99) 19 Комітету Міністрів Ради Європи Державам-членам ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах
10	Наказ Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України від 21.01.2019 р. No 172/5/10 «Про реалізацію пІЛОТНОГО проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину»
11	Резолюція 73/198 Генеральної Асамблеї ООН «Конвенція ООН "Про міжнародні угоди за результатами медіації" (7 серпня 2019 рік, Сінгапур, « сінгапурська конвенція »)
12	Дослідження індексу соціальної згуртованості та примирення (Social Cohesion and Reconciliation Index, SCORE)
13	Указ Президента «Про Національну стратегію у сфері прав людини» текст
14	Розпорядження КМУ «Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021—2023 роки» текст
15	Закон України «Про медіацію» (No 3504) від 16.11.2021
16	Закон України « Про соціальні послуги » Розділ III, стаття 16, п 2., п.п. 1: «прості соціальні послуги, що не передбачають надання постійної або систематичної комплексної допомоги (інформування, консультування, посередництво, надання притулку, представництво інтересів тощо)» та Розділ III, стаття 16, п 6., п. п.18: «медіація»
17	Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» текст
	Закон України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків в Україні» текст
18	Закон України " Про запобігання корупції "
19	Закон України «Про зайнятість населення» текст
20	Указ Президента України «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки» від 27.09.2021 № 487/2021 («V Стратегічний напрям: «упровадження в діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування інструментів діалогу як підходу до вирішення чутливих питань, розв'язання конфліктів тощо»
21	Указ Президента «Про Національну стратегію у сфері прав людини» текст
22	Розпорядження КМУ «Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021—2023 роки» текст
23	Розпорядження КМУ від 28 жовтня 2021 № 1364-р «Стратегія інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2024 року» (проведення циклу національних заходів щодо культури діалогу, соціальної згуртованості, безбар'єрності та багатофункціональності культурного простору; посилення

	міжрегіональної співпраці, реалізації програм та заходів для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцнення національної єдності та культури миру за допомогою тематичних заходів у рамках діалогу та спільних дій)
24	Розпорядження КМУ від 18.08.2021 №078-2021-р «Стратегія економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року» («4.2.7. Захід - розбудова ефективного врядування в громадах Донецької та Луганської областей: запровадження у громадах різноманітних форм безпосередньої демократії (громадські обговорення, громадські ініціативи, звернення та запити громадян, електронні петиції, консультативно-дорадчі органи, діалогові платформи тощо). Застосування бюджету участі як інструменту прямої демократії сприятиме участі громадян у прийнятті рішень з розподілу бюджетних коштів»)
25	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (Завдання, спрямовані на досягнення стратегічних цілей: «заохочення та впровадження у політичне, суспільне, культурне життя практик діалогу між різними групами населення та суб'єктами прийняття рішень»); тематичних заходів у рамках діалогу та спільних дій)
26	Ключова реформа Міністерства освіти і науки - « Нова українська школа » в частині компетенцій вчителів та стандартів в освіті
27	Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації), затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 12.09.2016 № 892
28	Розпорядження голови Луганської обласної державної адміністрації від 28 грудня 2021 року № 843 «Про затвердження Регіональної цільової програми сприяння розвитку громадянського суспільства на 2022-2026 роки
29	Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 20 червня 2022 р. № 46-22 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи з конфліктами в державних органах»
30	Посібник «Управління конфліктами для потреб публічної служби»
31	Посібник Національного агентства з питань запобігання корупції «Методичні рекомендації щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції»
31	Робота з конфліктами в громадах у процесі децентралізації Методичний посібник
32	Конфлікти в ОТГ : типи, причини, форми і наслідки